

Εισηγήτρια: ΑΣΠΑΣΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω,

Μ.Δ. «ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ & ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»

Νομολογία σχετική με το Ν. 5638/2018 και την PSD II (αποφάσεις 2023, 2022 & 2020):

1) 10/2021 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ - Αγωγή αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης κατά **Τράπεζας** στα πλαίσια **πλημμελούς εκπλήρωσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών πληρωμών «web banking»**. Υπηρεσίες πληρωμών κατά Ν. 4357/2018. Βασικές έννοιες στα πλαίσια της ως άνω σύμβασης όπως ίδρυμα πληρωμών, πράξη πληρωμών, πληρωτής, δικαιούχος, πάροχος και χρήστης υπηρεσιών πληρωμής αλλά και εντολή πληρωμής. Περιεχόμενο αυτής ανά περίπτωση. Προϋποθέσεις ευθύνης του παρόχου για αποζημίωση επί μη εκτέλεσης, εσφαλμένης ή καθυστερημένης εκτέλεσης πράξεων πληρωμής. Ιδίως επί μη εγκεκριμένης ή εσφαλμένης πληρωμής απαιτείται ο χρήστης να ενημερώσει εντός ορισμένης προθεσμίας τον πάροχο μόλις αντιληφθεί την αντίστοιχη συναλλαγή. Πότε η άνω ενημέρωση δεν απαιτείται. Οι διατάξεις του Ν. 4357/2018 θεσπίζουν αναγκαστικού δικαίου ρυθμίσεις υπέρ των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών. Μέσα άμυνας των παρόχων υπηρεσιών πληρωμής για την απαλλαγή τους από την ευθύνη. Δεν εμπίπτει σε αυτές η συνδρομή ενός λειτουργικού συμβάντος. Επί συνδρομής του ο πάροχος οφείλει να ενημερώσει σχετικά την Τράπεζα της Ελλάδος αλλά και τον αντισυμβαλλόμενο του άλλως διατηρείται ακέραια η ευθύνη του. Κατανομή βάρους αποδείξεως μεταξύ των μερών. Η αυτή ευθύνη των τραπεζών μπορεί να εδράζει και στον Ν. [2251/1994](#) καθώς ως παρέχουσες υπηρεσίες στο κοινό αποτελούν προμηθευτές.

2) 245/2022 ΜΠΡ ΧΙΟΥ - **Παράνομη τραπεζική συναλλαγή από απόσταση (e-banking) χωρίς την συγκατάθεση του δικαιούχου του λογαριασμού**. Αποζημίωση λόγω μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής. Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων. Παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα. Παράνομη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης στην υπηρεσία Internet Banking. Δικαίωμα του ενάγοντος χορήγησης αντιγράφου των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία. Η εναγομένη, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν ικανοποίησε το σχετικώς υποβληθέν δικαίωμα πρόσβασης του πρώτου ενάγοντος ως όφειλε παραβιάζοντας τη διάταξη του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, με συνέπεια να υποστεί εκείνος ζημία και δη ηθική. Η επίδικη συναλλαγή (πράξη πληρωμής) **θεωρείται, ελλείψει αποδεικνυόμενης παροχής**

συγκατάθεσης εκ μέρους του πρώτου ενάγοντος ή κάποιας εκ των λοιπών δικαιούχων - εναγουσών, **μη εγκριθείσα** κατά τις προβλέψεις νόμου, ενώ οι δύο πρώτοι των εναγόντων προχώρησαν χωρίς υπαίτια καθυστέρησή τους σε ειδοποίηση της εναγομένης **Τράπεζας** αναφορικά με την επίδικη μη εγκριθείσα πράξη πληρωμής.

3) 14259/2020 ΔΠΡ ΑΘ - Προστασία καταναλωτή. Επιβολή προστίμου λόγω παράβασης των άρθρων 8 και 13α του ν. [2251/1994](#). **Υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία. Απαγορεύεται η επιβολή επιβάρυνσης του καταναλωτή από τον προμηθευτή για τη χρήση ορισμένου μέσου πληρωμής.** Νομίμως επιβλήθηκε το ένδικο πρόστιμο στην προσφεύγουσα αεροπορική εταιρεία λόγω επιβολής χρεώσεων κατά την ηλεκτρονική κράτηση εισιτηρίων για τις πληρωμές με κάρτα.. Εφαρμοστέα, εν προκειμένω, η διάταξη του άρθρου 49 παρ. 3 του ν. [3862/2010](#) και όχι η μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 5 της Κ.Υ.Α. Ζ1-893/2013 ως γενικότερη. Η σχετική ρύθμιση, ενόψει του σκοπού δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετεί, δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας. Μη νομικά δεσμευτική η πρόταση Οδηγίας. Αντίθετη με τη διάταξη του άρθρου 4γ του ν. [2251/1994](#) η επιβολή των επίμαχων χρεώσεων από την προσφεύγουσα, καθόσον υπερέβαινε το κόστος χρήσης των συγκεκριμένων μέσων πληρωμής. Παραβίαση του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. [2251/1994](#).

4) 24/2023 ΕΙΡ ΜΥΤΙΛ - Ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές. Ηλεκτρονική απάτη. Ακυρότητα Γενικών Όρων Διενέργειας Τραπεζικών Συναλλαγών σύμφωνα με τους οποίους η **Τράπεζα δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε ζημία του πελάτη της σε περίπτωση παράνομης χρήσης των προσωπικών του κωδικών πρόσβασης στην υπηρεσία Internet Banking** σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 103 Ν. [4537/2018](#). Ο ν. [4537/2018](#) εισάγει αναγκαστικό δίκαιο υπέρ των χρηστών, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 103 οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών απαγορεύεται να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του εις βάρος των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, εκτός αν η δυνατότητα παρέκκλισης προβλέπεται ρητά και μπορούν να αποφασίζουν να προσφέρουν μόνο ευνοϊκότερους όρους στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, ώστε στα πλαίσια του νόμου αυτού και κατά τις πρόνοιες αυτού δεν υφίσταται ευθύνη των παροχών μόνο όταν υπάρχουν **ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις, οι οποίες είναι πέρα από τον έλεγχο του μέρους** που τις επικαλείται και των οποίων οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν παρόλες τις προσπάθειες για το αντίθετο. Ωστόσο, **οι λειτουργικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι ασφαλείας του συστήματος δεν αποτελούν μη συνήθεις και μη προβλέψιμες περιστάσεις**, ώστε η από την επέλευσή τους ζημία των χρηστών βαρύνει τους παρόχους. Ούτε αποδεικνύεται η γνησιότητα της επίδικης συναλλαγής, ήτοι της πράξης πληρωμής, υπό την έννοια ότι κανένας από τους δικαιούχους του επίμαχου κοινού λογαριασμού, δηλαδή η ενάγουσα ή ο

σύζυγός της, είχαν δώσει τη συγκατάθεσή τους κατά τις προβλέψεις του ά. 64 Ν. [4537/2018](#).

5) 1772/2023 ΕΙΡ ΑΘ - Μικροδιαφορές. Αγωγή αποζημίωσης κατόπιν πλημμελούς εκπλήρωσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών διενέργειας ηλεκτρονικών πληρωμών από πιστωτικό ίδρυμα κατά Ν. [4537/2018](#). **Έννοια υπηρεσιών πληρωμών κατά το άνω νομοθέτημα μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η εκτέλεση εν γένει εντολών εφάπαξ ή μη άμεσης χρέωσης τραπεζικού λογαριασμού πελάτη από τα αντισυμβαλλόμενα αυτού πιστωτικά ιδρύματα.** Για την ρύθμιση της άνω σύμβασης εφαρμόζονται τόσο οι διατάξεις της **εντολής αλλά και της σύμβασης έργου** στον βαθμό που συμβαδίζουν με την φύση της άνω σύμβασης. Επί μη εγκεκριμένων πράξεων πληρωμής εκ μέρους παρόχων των άνω υπηρεσιών όπως οι **τράπεζες**, οι ζημιωθέντες πελάτες τους φέρουν το δικαίωμα να εγείρουν αξιώσεις αποζημίωσης και μάλιστα άνευ ανεξαρτήτως υπαιτιότητας εκάστου φορέα. Όροι συνδρομής της άνω ευθύνης. Κατανομή βάρους αποδείξεως των επιμέρους προϋποθέσεων συνδρομής της άνω ευθύνης στα πλαίσια αναστροφής του βάρους αποδείξεως σε βάρος της τράπεζας. **Εχέγγυα ασφαλείας και ταυτοποίησης χρήστη κατά την διενέργεια διατραπεζικών συναλλαγών - πληρωμών εκ μέρους τραπεζών.** Από τις αποδείξεις προέκυψε πως η εναγόμενη τράπεζα τήρησε στο έπακρο τις **δικλίδες ασφαλείας και ταυτοποίησης** της ενάγουσας πριν εκτελέσει τις επιλήψιμες συναλλαγές και αγνοώντας την διαδικτυακή απάτη σε βάρος της τελευταίας.

6) 2564/2022 ΕΙΡ ΑΘ - Διαδικτυακή απάτη. Τραπεζικός λογαριασμός. Η κατάθεση χρημάτων σε τράπεζα φέρει το χαρακτήρα ανώμαλης παρακατάθεσης. **Παράνομη αφαίρεση από τον λογαριασμό του ενάγοντος χρηματικών ποσών μέσω μεταφοράς χρημάτων.** Κρίση ότι η αδικοπραξία αυτή έχει τελεστεί σε βάρος της εναγόμενης **Τράπεζας**, η οποία είναι κυρία των χρημάτων και της οποίας η περιουσία βλάπτεται από την παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του τρίτου ή των τρίτων, όμως η εναντίον της ενοχική αξίωση του καταθέτη - ενάγοντος από τη σύμβαση της ανώμαλης παρακατάθεσης παραμένει άθικτη και η εναγόμενη **Τράπεζα με το να αρνείται να αποδώσει στον παρακαταθέτη το χρηματικό ποσό της κατάθεσης, και αν ακόμη αυτό έχει αφαιρεθεί από τρίτο με αξιόποινη πράξη, συνιστά αθέτηση συμβάσεως εκ μέρους της** και όχι αδικοπραξία. Η ανωτέρω κρίση δεν προσκρούει στις διατάξεις του νόμου [4537/2018](#), που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366.

7) 1894/2023 ΕΙΡ ΑΘ - Αγωγής αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης κατά Τράπεζας στα πλαίσια πλημμελούς εκπλήρωσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών πληρωμών. Μη σύννομο το αίτημα προσωρινής εκτελεστότητας απόφασης εκδοθείσας επί υπόθεσης μικροδιαφορών δεδομένου πως από της εκδόσεως τους σε πρώτο βαθμό τυγχάνουν ανέκκλητες. Υπηρεσίες

πληρωμών κατά Ν. 4357/2018. **Υποχρέωση του παρόχου παροχής υπηρεσιών πληρωμής, όπως οι τράπεζες, προς ενημέρωση του αντισυμβαλλόμενου πελάτη τους μετά την λήψη σχετικής εντολής για διενέργεια πληρωμής επ ονόματι του. Περιεχόμενο της άνω ενημέρωσης κατά το στάδιο λήψης εντολής προς πληρωμή αλλά κατά την εκτέλεση της.** Όροι ευθύνης του παρόχου για αποζημίωση επί μη εκτέλεσης, εσφαλμένης ή καθυστερημένης αντίστοιχα εκτέλεσης πράξεων πληρωμής. Ιδίως επί μη εγκεκριμένης ή εσφαλμένης πληρωμής απαιτείται ο χρήστης να ενημερώσει εντός ορισμένης προθεσμίας τον πάροχο μόλις αντιληφθεί την αντίστοιχη συναλλαγή. Η αυτή ευθύνη των τραπεζών μπορεί να εδράζει και στον Ν. [2251/1994](#) καθώς ως παρέχουσες υπηρεσίες στο κοινό αποτελούν προμηθευτές. Προϋποθέσεις ευθύνης προμηθευτή κατά το άνω νομοθέτημα.